

JONSBERGS TIDNING

SOCKEN- OCH KYRKOKRÖNIKA 1959

AKJ

*Här hava våra fäder bott,
Arbetat, kämpat, hoppats, trott.
Här även vi vår boning fått,
Med samma liv och samma lott.*

*Gud, skydda detta kära land,
Från sjö till sjö, från strand till strand.
Sänk över det din milda vård,
Som sommardagg på rosengård.*

Sv. Psalm n:r 492 vers 2-5.

SAMTAL UNDER VANDRINGEN

"Hör, huru dina väktare upphäva sin röst och jubla allesamman, ty de se för sina ögon, huru Herren vänder tillbaka till Sion." Jes. 52: 8.

Följ mig ett stycke till vägs och låt mig lyssna till huru dina dagar ha varit. Jag vet vad det var, som tröttade din arm under dagsverkens långa rad, jag vet om du fick följa någon till gravens ro och om dina yttre villkor ändrade sig mycket, men du skall tala om det som ögat inte finner.

Och medan dagen lider och kvällen nalkas gå vi vägen fram och du låter mig lyssna:

"Mor min höll mig nog strängt efter katekes och Skrift, så jag har aldrig behövt bli hörd av domare och länsman och inte heller har det gått utför med mig och mitt, men det är ändå som om jag bleve oroligare för varje dag och vecka som går. Jag ser nog hur det bär av med oss alla, som lever, men kunde det inte vara ljusst och lugnt inom en för det? Och skulle man inte kunna göra som en del enfaldigt folk, skulle man inte kunna tänka sig att få ströva så här stilla omkring i någon avsidens del i himmelriket om det nu finns. Och jag tänker inte bara på mig utan på mor och de andra, som en fäst sig vid. Det måste väl ändå vara ett vettigt slut på alltsammans och jag skulle nöja mig med så lite. Här har en nu gått och strävat ett helt liv och så har en liksom inget för'et. Och så tappar en visst modet alldeles till sist. Om jag ändå kunde se mig en utväg."

Min vän, nu har visst Gud hunnit ifatt dig till sist. Han har dig ovetande timrat sig ett Sion i ditt hjärta, och nu är Han på väg att vända tillbaka dit. Det har inte hjälpt dig att du med katekesens och Skriftens ord för ögonen klarat dig undan alla domare och länsmän i världen, när den Evige Domaren har en del otalt med dig. Oron du känner, den kommer från Honom. Utan den hade Han inte kommit till tals med dig. Och nu skall du ta dig för att lyssna till alla glädjens tongångar inför den stundande julen. "Välsignad vare Han, som kommer i Herrens namn!" Den saliga enfaldens människor se för sina ögon, huru Herren vänder tillbaka till Sion. Slå på nytt upp den Heliga Skrift och läs om orsaken till deras jubel. Där skall du i Lukasevangeliets 2:dra kapitel se vad det är, som kan fylla himmel och jord med glädje. "Och Maria födde sin förstfödde son och lindade honom och lade honom i en krubba, ty det fanns icke rum för dem i härbärgen." Hur många ha inte i sin ande böjt knä vid denna ringa bädd och fått lugn och ljus i sitt inre. Detta är den saliga enfalden.

*Ack saliga dag, ej uppenbar
för världens fäfängliga trälar,
du strålar så skön, du lyser så klar
för fromma och menlösa själar,
för enfaldens öga och oskuldens tro,
nu och förutan all ände.*

Och låt det sedan inte stanna vid detta. Läs vidare och följ i din ande detta barn på dess färd genom detta jordeliv. Det blir en underbar vandring. Du kanske tycker att Han hade skäl att i sina sista dagar säga: "Här har en nu gått och strävat ett helt liv och så har en liksom inget för'et." Men Han sade i stället: "Det är fullbordat." Och för den skull kan du tänka dig att få ströva fritt omkring i himmelriket, när du har strävat färdigt här. Men då skall du också vilja gå med Herren här på denna jorden, ty det lönar sig redan här. Då tappar du inte modet och skall alltid finna en utväg, vad som än sker dig.

Kanske skall också i din tid den dag gry, då Människosonens tecken skall stå tecknat på himmelens valv från öster till väster, så att du med dina egna ögon får se huru Herren vänder tillbaka till Sion för att föra hem till fridens och den eviga glädjens bygder sin väntande menighet.

Och nu, min vän, är vandringen slut, vi skall vandra vidare var och en åt sitt håll och jag vet att du har Gud med dig på vägen. Jag vet också att du gärna ville hälsa julens Kungabarn vid ottan i din hembygds kyrka. Kanske var du med bland dem, vars tårade anlete jag såg, när vi kämpade för att få ha den kvar. Var vid gott mod! Om Gud så vill, så skall vi få jubla allesamman och se för våra ögon huru Herren vänder tillbaka till Sion.

*Gud ej sitt tryckta barn förgäter,
Han älskar även då Han slår.
Han tyngden efter styrkan mäter,
Hans hjälp tillreds vid branten står.
Den kalk, som dryg och bitter är,
Omsider sötma med sig bär. Amen.*

(Sv. ps. 371: 1.)

Sven Westin.

Från Advent till Allhelgona

Ni vet hur det kan vara med gamla kort. Man har köpt ett album och så skall det bli reda i alla kort, de skall ordnas i tidsföljd och klistras in och så skall det bli något för minnet att lustvandra i. Man lyckas fylla ett par tre sidor och så skall resten ordnas när man får

tid. Men man får aldrig tid och skörden av kamerakort växer, några sticks undan här och andra där. Det blir visst aldrig någon ordning och reda med det hela.

Något liknande erfar den som skall försöka ordna upp årets minnesvärda händelser till en krönika. Han fattar

ett beundransvärt beslut att nedteckna allt vartefter händelserna sker, så att han i de sista bråda timmarna slipper lita till sitt skröpliga minne. Men anteckningarna bli inte så många och de som finns brukar dyka upp långt efter det krönikan är skriven och tryckt. Skulle alltså något minnesvärt bli uteglömt, så förtörnas icke, utan tänk i stället på ditt fotografialbum, som du skulle ordna så fint. Många fina kort har du inte hittat än, fastän de borde vara med på första sidan.

Kyrkoårets första dag samlades här som överallt anorstädes i landet en större menighet till gudstjänsten än vad som annars sker. Vi kunde inte få fira den dagen i kyrkan eftersom den stod under reparation. Vårt lilla gravkapell var till trängsel fyllt, men det gick att fira gudstjänst där. Hur många menigheter i världen skulle inte önska att de ägde, vad vi äga i vårt gravkapell, en stilla vrå undan larmet i världen, en vrå, som också den är invigd och helgad åt Livets oförliknelige Herre.

Till jul fick vi dock för en tid dra in i kyrkan igen för att så återgå till kapellet 1:sta söndagen efter Heliga tre Konungars dag, och så fira gudstjänsterna där fram till Skärtorsdagens nattvardsmässa.

Nyårsstatistiken meddelade att Jonsberg minskat med 32 personer, 8 män och 24 kvinnor. 7 pojkar och 3 flickor ha blivit födda, 9 män och 7 kvinnor hava avlidit. Äldst i församlingen är fru Elfrida Elisabet Knudsen f. Eriksson, som den 2 mars firade sin 90-årsdag.

Den 13 dec. anordnade Lottakåren en trevlig luciafest i Hemgården och den 21 dec. var Hemgården skådeplatsen för barnens julfest, då scoutmammorna i Arkösund svarade för arrangemangen och kaffet och folkskollärare Per-Olof Sköld var bejublad lekledare.

De båda syföreningarna Systerkedjan och Kyrkliga sykretsen har arbetat troget och ihärdigt som vanligt. Den 25 jan. kunde Sykretsen fira sitt 10-årsjubileum med kaffe i Hemgården efter högmässan. Båda syföreningarna ha haft sina sedvanliga försäljningar med goda resultat och den 16 juni företogs en gemensam utfärd till Strängnäs Stiftsgård Stjärnholm samt Oxelösund.

Den 10 mars talade vid församlingsafton herr Bengt Pettersson från Norrköping om "Vår vackra natur" och visade ljusbilder, bl.a. från Jonsbergs kyrkas interiör. Den 14 april gästades Arkösund vid församlingsafton i missionshuset av kyrkoadjunkten, forskningsresanden och författaren Per Westerlund från Hovsta, som då talade om den svenska psalmboken under rubriken "Farfars farfars läsebok."

Också i år har anordnats 2 konfirmationer, den 16 maj då 22 jonsbergsungdomar konfirmerades och den 25 juli då turen var kommen till ytterligare 11 ungdomar från Jonsberg och 10 från Norrköping och Häradshammar.

Årets konfirmandjubileer har inskränkt sig till 2, nämligen 1899 och 1911 års konfirmationer.

Den 19 juli voro årets och fjolårets konfirmationer inbjudna till konfirmanddag, som började med högmässa och nattvardsgång varefter komminister Hans Glimborg, Gryt, i Hemgården talade över ämnet: "Att leva i Kyrkan."

Den 14 juni gästades församlingen av en eskilstunasyförening, Sahl-Ärsta kyrkliga syförening. Vid högmässan sjöng Sahl-Ärsta småkyrkokör under ledning av musikdirektör Petrus Österberg, Eskilstuna. Kyrkliga sykretsen bjöd på kaffe i Hemgården.

Vikbolandets Ev. Lutherska Missionsförening firade sin 89:de årshögtid i Jonsbergs kyrka den 22 juni.

Missionsdagen, den 28 juni, hölls gudstjänst på den gamla begravningsplatsen på Aspö. Kyrkbåt avgick från Arkösund och inalles sökte sig 90 personer ditut. Scouterna svarade för kaffeservering och kollekt upptogs till en minnessten över dem som vila därute. En gammal död- och begravningsbok upptager namnen på tre, nämligen: Johan Petrus Östbom, fiskköpare från Stockholm född 19/7 1777, död vid Gräntsö i nov. 1794. Johan Falk, född i Marsjö församling, Calmare län 1819. Begraven på Aspö den 12 april 1842. Gossen Per Aug. Hammarquist från Mönsterås socken, drunknad vid Hästö 8/7 1859. Begravd den 21 sept. 1859.

Det är säkerligen åtskilliga fler som fått sin sista lägerstad här, men kyrkoböckerna tala om deras namn och tidigare öden.

*Stilla ock mitt stofv må gömmas
i den tysta jordens famn.
Må det rum av världen glömmas,
där jag vilar utan namn:
Rum och namn väl Herren känner
då Han ropar sina vänner.*

Kanske någon för längesedan bortglömd jonsbergsbo sjöng eller läste den psalmen vid någon främlings öppna grav därute på Aspö. Ett multnande kors av trä därute bär inskriften:

Wet ej vandraren stället där jag sover i ro
lika fredligt är tjället att till domen bebo.

Orden äro hämtade ur en dikt "Suck vid målet" av J. O. Wallin och de passa i än högre grad in på en annan grav på Östra Kopparholmen, där enl. begravningsboken för år 1834 ligger begravd: Anders Roback, död 9/9 1834 jordfäst 11/9. Arrendator af Köxmåla boställe i Misterhults socken. Dog ogift ombord på en jakt kommande från Stockholm och destinerad till Figeholm i samma socken och blef begravd på Ö. Kopparholmen, som för tillfället invigdes till begravningsplats. Alder 32 år. Död i Cholera morbus.

I samband med korum för sjövärnsskåren den riktiga midsommaraftonen i år genomströvade jag hela holmen, men kunde ej finna något, som klart utvisade var graven finns.

Den 16 aug. gästades Jonsberg av kyrkoherden i vänorten Pertunmaa i Finland.

De Gamlas Dag firades i år söndagen den 13 sept. med högmässa och nattvardsgång. Inbjudna i år voro 198 och något mer än 100 hade hörsammat inbjudan. I samband med högmässan avtackades församlingens gamle trotjänare orgeltramparen Albert Pettersson, Furulund, som i 45 år uppehållit orgeltramparetjänsten. Som hans efterträdare hade tidigare utsetts Göte Malmström, Jonsbergs gård.

Omständigheterna skulle foga det så, att Albert Pettersson också blev den siste, som trampade den gamla orgeln. Onsdagen den 25 sept. samlades nämligen Östra Vikbolandets prästerskap till konvent i Jonsberg vilket tog sin början med nattvardsgudstjänst i kyrkan. Den nye orgeltramparen var förhindrad, varför den gamle trotjänaren åter fick rycka in i tjänsten. Två dagar därefter eldhärjades kyrkan och orgeln brann upp helt och hållet.

Det var en sorgens och bedrövelsens dag för Jonsbergs församling. Den fina takmålningen, läktarskrankets 13 målningar, altartavlan m. m. gick helt tillspillo. Alla lösa inventarier bärgades ut i det fria, men allt var i bedrövt skick, rök- och vattenskadat.

Många dystra betraktelser skulle kunna anställas över vad som skett med vår gamla fina kyrka, men då skulle vi lätt glömma oss kvar i dysterhet och veklagan. Vi får försöka finna några ljuspunkter i dagens läge. Jag vill nämna några:

Vi ha väggar och tak i behåll, om än något skadade. Detta fina koppartak som blivit färdigt i år, och som vi nog ibland ha tyckt vara en smula stilbrytande. Men det hjälpte till att bevara åt oss själva kyrkobyggnaden. Jag tänker på Per-Inge Peterson, Jonsbergs gård, som med sin skumspruta höll elden i görligaste mån nere tills brandkåren från Arkösund, Östra Husby och Norrköping kom och räddade vad som räddas kunde. Jag tänker på alla hjälpande händer och på dem som dagarna efter sände oss pengar till hjälp för anskaffande av nya inventarier istället för dem, som gått förlorade. 1.243: — kr. ha vi hittills fått. Kanske blir det mer också från andra håll. Vi hoppas det.

Och jag får som ljuspunkter också minnas vad som under året givits till kyrkan. Jag vill då i första hand nämna Jonsbergs församling själv, som kostat på om målning av interiören, tyvärr till ingen nytta nu, och som anslagit medel för ny grund för kyrkan och ny ytterbeklädnad och nytt koppartak. Allt detta är dock icke förgäves. Och så vill jag nämna de båda syföreningarna som bekostat renovering och konservering av ett mäss-

haksfors, ett antependium, ett kalkkläde och en brudpäll för nära 800: — kr. Dessa renoverade inventarier skulle förvaras i prästgården till dess att nya skåp hunnit anskaffas till sakristian. Därför ha vi dem välbehållna kvar.

En brudbok har skänkts av SLKF:s lokalavdelning. Genom att den förvarades i fodral kom den icke till skada vid branden. Vidare har fru Alfva Lambertz, Norrköping, sytt och skänkt en bordlöpare med glasskiva för ett bord i sakristian.

Kyrkokollekterna för ändamål inom församlingen har under året uppgått till 565: — kr.

Allt detta och mycket mera ha vi att glädjas åt. Någon kanske vill säga att detta dock är utvärtes och förgångliga ting. Javisst, men det är alltsammans uttryck för kärlek till Guds kyrka i Jonsberg och det vittnar om att det finnes en förbindelse mellan den enskilda människan och Gud. De är inte alldeles obekanta med varandra. Och vi få glädjas också över detta.

*Glädje utan Gud ej finnes
utan Gud ej finnes frid.
Tom den lycka är som vinnes.
om vi glömma Gud därvid.
Men ej högsta nöd skall rycka
glädjens känsla ur vårt bröst,
om i både nöd och lycka
vi förnimma Herrens röst.*

(Sv. ps. 320 : 1.)

Sven Westin.

FAMILJENYTT

Sedan förra numret av Jonsbergs tidning kom ut har ministerialböckerna att berätta följande:

DÖPTA

1958

27/11 Dan Einar Olsson, Hemmingsborg.

19/12 Thomas Gustav Ingemar Johansson, Ormsätter.

1959

27/2 Per Gustav Lennart Lagerqvist, Ramnö.

5/3 Eva Christina Elisabeth Pettersson, Gummetorp.

29/3 Sven Antti Valentin Johansson, Skogshall.

30/3 Johan Mikael Pettersson, Häradshammar.

26/4 Per-Inge Kristian Andersson, Broxvik.

31/5 Lars Gösta Mikael Jonsson, Norrköping.

4/6 Mats Stefan och Anita Elisabet Karlsson,
Narvetorp.

15/6 Helena Maria Nordström, Eskilstuna Kloster

19/7 Kai Kalevi Mäntylä, Hertonäs, Finland.

19/7 Agneta Anna Ulrika Johansson, Birkagården.

27/7 Stig Stefan Nilsson, Arkö.

9/8 Ingrid Maria Nilsson, Norrköping.

23/8 Johan Vilhelm Wahren, Norrköping.

23/8 Marie Henriksson, Stockholm.

9/9 Annika Margareta Aldén, Nybygget.

13/9 Peter Ebbe Andersson, Arkö.

13/9 Knut Lennart Ingemar Malmström, Jonsbergs gård.

*Gud, hos Dig är nådens källa:
Bättre är än liv Din nåd.
Hur vår färd vi skola ställa
Står ej i vårt eget råd.
Mer än jordelivets gåva
Du åt barnen skänka vill:
Himmelriket hör dem till.*

Sv. ps. 186 : 2.

VIGDA

1958

24/12 Kurt Alfred Bildhjern Gustavsson, Norrköping, och Magnhild Elisabet Karlsson, Norrköping.

31/12 Sven Olof Tunströmer, Malmslätt, och Barbro Margareta Johansson, Malmslätt.

1959

16/5 Erik Gustav Degerås, Norrköping, och Siri Maria Albertina Vretmo, Norrköping.

19/6 Sture Hjalmar Olsson, Häradshammar, och Elsa Birgitta Svensson, Mönnerum.

19/6 Karl Gustav Carnbrand, Stockholm, och Mary Sigrid Pettersson, Norrköping.

26/7 Bertil Leonard Fridén, Norrköping, och Birgit Margareta Eriksson, Norrköping.

8/8 Bo Olof Torbjörn Gustavsson, Norrköping, och Ingrid Emma Agneta Söderholm, Norrköping.

29/8 Sture Georg Pettersson, Mönnerum, och Ingrid Margareta Svensson, Häradshammar.

*Din Ande blid ledsage dem
och blive gäst i deras hem,
att stilla fröjd och ljuvlig ro
med honom där må bli och bo.*

Sv. ps. 234 : 4.

Birgitta och Sture Olsson.

Barbro och Sven Tunströmer.

Ingrid och Bo Gustafsson.

UR DÖD- OCH BEGRAVNINGSBOKEN

- Törnvall, Bror Algot, Hägebo, 65 år, död 13 dec., jordf. i Norrköping 20 dec. 1958.
 Karlsson, Adelina f. Johansson, Menaås, 82 år, död 4 febr., jordf. 14 febr.
 Eriksson, Anna Axelia f. Karlsson, Utsätter, 88 år, död 28 febr., jordf. 7 mars.
 Karlsson, Hjalmar Ferdinand, Norrköping, 87 år, död 3 mars, jordf. 15 mars.
 Månsson, Anna Karolina, Norrköping, 70 år, död 29 mars, jordf. 5 april.
 Westerdahl, August Einar, Hästö, 69 år, död 10 april, jordf. 19 april.
 Jonsson, David Viktor, Nysätter, 79 år, död 18 maj, jordf. 24 maj.
 Johansson, Astrid Fredrika f. Gustavsson, Stockholms-torp, 65 år, död 19 maj jordf. 27 maj.
 Persson, Karl August, Brytsebo, 84 år, död 14 juni, jordf. 21 juni.
 Lindström, Nanny Maria, Grebo förs., 69 år, död 24 juli, jordf. 29 juli.
 Karlsson, Astrid Maria Lovisa, S:t Anna förs., 53 år, död 29 juli, jordf. 5 aug.
 Vilhelmsson, Karl Robert, Vilhelmsro, 78 år, död 17 sept. jordf. 20 sept.
 Svensson, Mathilda Kristina f. Nilsson, 87 år, död 23 sept. jordf. 30 sept.

*När jag mig världens fåfänglighet
 påminner
 och hur dess glädje förrän man vet
 försvinner,
 med tröst jag minnes,
 var livet finnes,
 som av förgängelsen aldrig binnes:
 Därövan.*

Sv. ps. 598 : 5.

KRISTI RIKE
 SAMLAR ALLA

*Kristi rike alla samlar, som fått syn på korsets glans.
 Ingen längre ensam famlar, Kristi väg är även hans.
 Mästaren, kamrat och vän, en osynlig följesven,
 våra vilsna själar enar, liksom stammen blad och grenar.*

*Vi som samma Herre bylla, höra även till varann.
 Blott ur brodersinnets mylla, Kristi kyrka växa kan.
 Kraft att offra köld och kiv, kraft att leva bröders liv.
 Skänkes fritt i psalmen, ordet, och på knä vid altarbordet.*

*Utestängd och glömd är ingen, som Guds kärlek
 tänt i brand.
 Och en gång skall syskonringen famna alla folk och land.
 Låt oss börja där vi stå, kärleksfullt varann förstå.
 Ingenting får syskon skilja, Fader, ske hos oss din vilja.*

Torsten Bohlin.

Adventsvesper i Arkösund

På första söndagen i advent var vesper anordnad i missionshuset i Arkösund. Den vackra och rymliga lokalen, som missionsföreningen välvilligt hade upplåtit, hade av scouterna smyckats med grönt, och var rikt upplyst av levande ljus. En barnkör, under ledning av kantor Cronberg, sjöng som inledning Hosianna, Davids son, varefter kyrkoherde Sven Westin predikade över temat Kristi rike är icke av denna världen.

Alltsedan den dag när paradiset port stängdes, har människorna befunnit sig på vandring, betonade kyrkoherden i sin predikan. Men sedan Betlehemsstjärnan tänts, i mänsklighetens första advent, blev vandringen inte längre så oviss. Kristus kom, och han öppnade med sitt lidande och sin död åter paradiset port. Gudslängtan glöder på djupet av varje människosjäl. Och om vi söka efter Kristi rike, då vill han gå med oss hela vägen. Men om vi slår in på de breda vägarna, som leder bort från Gud, då kan han inte längre följa oss, då måste vi vandra ensamma. Men om vi blir varse, inte bara vad vi måste lämna, utan också allt vad vi har att vinna på att följa den rätta vägen, och vända åter till den, då blir Kristus vår följeslagare och ledstjärna, från advent till advent, tills vi är lyckligt hemma.

Predikan inramades av de vackra adventspsalmerna. Kollekten, som uppbars av scouterna, Gunilla Rosén och Stig Carlsson, och som tillföll insamlingen för CP-barnen, inbringade 95 kronor. Även kollekten vid söndagens högmässa i Jonsbergs kyrka gick till samma ändamål. Denna uppgick till 63 kronor.

Både i Hemgården i Jonsberg och i Missionshuset hade scouterna ordnat kyrkkaffe.

EWY

LUCIA I JONSBERG

Det officiella Luciafirandet i Jonsberg började på Luciadagens eftermiddag, då Jonsberglottorna hade anordnat en trevlig fest för pensionärerna på ålderdomshemmet. Så många av de gamla som kunde vara uppe samlades i matsalen och slog sig ner vid det med ljus och blommor prydda bordet. Lottorna bjöd på kaffe, läckert hembakat och tårta.

Under kaffedrickningen dämpades plötsligt belysningen, och in skred Luciatåget, sjungande Luciasången.

Tärnor och stjärngossar fylkade sig omkring Lucian, Laila Salminen, som läste en vacker Luciadikt, varefter ungdomarna sjöng Betlehems stjärna och Härlig är jorden. Men de gamla, som inte orkade vara med i matsalen, glömdes heller inte bort. Kaffebriker bars in till dem, och Luciatåget gick sjungande från rum till rum, spridande lite ljus och omväxling i de sjukas tillvaro. Kyrkoherde Sven Westin höll en kort andaktsstund, som inleddes med psalm 35 och avslutades med psalm 43, varpå Anna-Lisa Cronberg sjöng Julklockorna, en tysk folkvisa, samt Luciasång av Einar Eklöf.

Föreståndarinnan på hemmet, syster Hulda, framförde pensionärernas och personalens tack till lottorna och kyrkoherden för högtidsstunden.

Senare på kvällen var församlingsafton anordnad i Hemgården. Här talade kyrkoherde Westin om Luciafirandet, som det bör vara och inte bör vara. Ett riktigt Luciafirande, framhöll kyrkoherden, vill bringa hopp om ljusets seger i en mörk värld, och vill påminna om, och visa vägen till adventskonungen, som sade: Jag är världens ljus.

Efter predikan sjöng fru Signe Nilsson Gören portarna höga och dörrarna vida. Därpå tågade Lucia in, tillsammans med tärnor och stjärngossar, och även här sjöngs Betlehems Stjärna och Härlig är jorden.

45 år som orgeltrampare

Söndagen den 13 september var det särskilt högtidligt i Jonsbergs kyrka. Efter altartjänsten sjöng fru Signe Nilsson från orgelläktaren Hur ljuvt det är att komma till Herrens tempelgård, varefter kyrkoherde Sven Westin höll en anslående betraktelse över dagens text. Efter predikan sjöng fru Nilsson Aftonsång av Hannikainen. Efter högmässan följde nattvardsgång, varvid många församlingsbor gick fram till Herrens bord.

Därefter följde ett högtidligt inslag, då förre orgeltramparen Albert Pettersson framme i koret avtackades för 45-årig, plikttrogen tjänst i församlingen, och fick mottaga en vacker blombukett.

Även tidigare har församlingens gamle trotjänare hyllats och hedrats. Sälunda fick han, på sin 80-årsdag, av kyrkoråd och kyrkobetjäning mottaga, förutom en penninggåva, även en stilfull silvertallrik med Jonsbergs kyrka ingraverad, och han har även tilldelats Patriotiska Sällskapets medalj.

Det är åtskilliga högtidsstunder som Albert Pettersson har assisterat vid under sin nästan halvsekelånga tjänst i Jonsbergs församling. Det har, förutom alla söndagars högmässor under årens lopp, varit julottor och aftonsånger, dop och konfirmation, bröllop och begravningar, vid livets glädjefester och vid sorgetunga avskedstagen, alltid har Albert funnits på sin plats. Och för att citera ett par av de verser som dottersonen Sven skrev till morfaderns 80-årsdag:

Forts. sid. 10

Kantor Cronberg spelade så några pianostycken, varefter lottorna serverade kaffe. Behållningen av kaffeförsäljningen i Hemgården samt av ett lotteri gick till insamlingen för CP-barnen.

EWY.

1899 års konfirmander:

Johanna Lundberg (f. Karlsson),
 Jonsberg, Amanda Jonsson (f. Jo-
 hansson), Jonsberg, Ivar Palmgren,
 Nävevarn, Anna Johansson, Jons-
 berg, Ebba Johansson (f. Hallgren),
 Hugo Asproth, Anna Asproth, Kh.
 Westin.

Konfirmand-

1911 års konfirmander:

Maja Söderberg (f. Svensson), Norrköping, Ester Pettersson (f. Andersson), Jonsberg, Elsa Ringström (f. Karlsson), Gusum, Siri Johansson (f. Svensson), Bettna, Helga Lönn (f. Fredriksson), Ringarum, Olga Karlsson (f. Söderholm), Gävle, Verner Fogelstrand, Jonsberg, Gustav Persson, Jonsberg, Kh. Westin, Ivar Hertzman, Norrköping, Elis Källgren, Norrköping.

1959 års konfirmander.

Vårgruppen:

Lena Nilsson, Berit Andersson, Gun-
Britt Sahlin, Kerstin Rosén, Kh. West-
tin, Ingrid Follin, Christina Heden-
qvist, Birgitta Sandell, Ann-Lovis
Karlsson, Benny Pettersson, Torgny
Johansson, Gunnar Nilsson, Rolf
Hemmingsson, Bo Larsson, Olof Skär-
lund, Elis Lindvall, Roger Svensson,
Sören Karlsson, Klas Johansson, Bo
Grimsell, Jan Svensson, Göran Karls-
son, Rolf Johansson.

trädf 1899-1959

1959 års konfirmander. Sommar-
gruppen:

Ingrid Fredriksson, Margareta An-
dersson, Kättinge, Anna-Greta Ver-
nersson, Svenneby, Kh. Westin, Birgitta
Hellgren, Norrköping, Ann-Christine
Hällendorff, Norrköping, Gunilla
Edén, Anna-Lena Öhrström, Siv Lin-
dahl, Ulla Sjögren, Norrköping, Ann-
Maria Ekmark, Norrköping, Ulla
Andersson, Elsy Eriksson, Margareta
Andersson, Monica Lundmark, Agneta
Johansson, Kristina Månsdotter, Peter
Klefbäck, Norrköping, Roland Pers-
son, Tom Follin, Jan Andersson,
Svenneby, Kent-Ove Pettersson, Kät-
tinge.

*Ingen kan som Albert trampa orgeln uti Herrens bus.
Ingen kan som han få psalmen ljuda med ett sådant brus.*

*All den luft han genom åren trampat under svett
och knog,
Skulle, som en storm om våren, kunna skaka berg
och skog.*

Albert Pettersson är en hedersman av gamla stammen, och härnedan berättar han några minnen från sitt arbete i ett yrke som nu är stätt i utdöende.

Jag är född i Häckelö, som brukades av min far, Fredrik Persson. Så egentligen är mitt rätta efternamn Persson, vilket även mina papper visar. Men av någon, även för mig själv numera oklar anledning tyckte jag bättre om namnet Pettersson, så när jag hade gått och läst började jag på att kalla mig Pettersson, och det har jag allt sedan dess hetat.

Också min far var orgeltrampare i Jonsberg, och på slutet av hans tjänstgöring biträdde jag honom i arbetet, och övertog sedan tjänsten år 1914. Efter krigsutbrottet det året blev jag som så många andra inkallad, och min son Hugo, som då var 11 år gammal, skötte under min bortavaro trampningen och var troligtvis Sveriges yngste orgeltrampare genom tiderna.

När jag tillträdde tjänsten, var fröken Tholin organist i Jonsberg, men eftersom hon då var sjuk, vikarierade fru Sjöling, lärarinna vid Dröstorps skola, för henne. Efter fröken Tholin kom fröken Holmgren, lärarinna vid kyrkskolan och tillika organist i Jonsberg i 29 år, till år 1944, då vår nuvarande kantor Sam. Cronberg tillträdde tjänsten.

Och även på predikstolen har det ju varit många skiften under alla dessa år. År 1914 var Asproth kyrkoherde i Jonsberg, men när jag tillträdde min tjänst var han sjuk, och doktor Norelius vikarierade. 1916 kom så kyrkoherde Nordmark, och efter honom kyrkoherde Lambertz. Därefter kyrkoherde Odelborn, och nu senast kyrkoherde Westin. Och så har det ju dessutom varit flera stycken komministrar som har tjänstgjort här under längre och kortare perioder.

Men jag vill med stor glädje intyga, att alla som jag har kommit i beröring med i mitt arbete, såväl prästerna som organister och kyrkobetjäning, aldrig har varit svåra att ha med att göra.

Under de senaste åren har min hörsel mer och mer avtagit, och ibland har det på grund härav varit svårt för mig, men därför blev inte gubben snäst och undanskuffad. Nej då, det var i stället ofta en vänlig och hjälpsam hand som räcktes, eller en uppmuntrande klapp på axeln av kantor Cronberg. Och det sista halvåret, innan jag överlämnade arbetet till en yngre och starkare kraft, kom kyrkoherde Westin, till varje högmässa eller annan förrättning och hämtade mig i sin bil och skjutsade mig också hem igen.

Den första frisöndagen, efter att jag hade frånträtt min tjänst, tyckte vi nog, både min hustru och jag, att det var lite tafatt och underligt.

Budet om eldsvådan i kyrkan och att min kära gamla orgel blivit förstörd, grep mig djupt. Jag kände det som om jag hade förlorat en gammal vän.

Och till sist vill jag passa på tillfället och tacka alla, som jag kan nå genom Jonsbergs Tidning, för all vänlighet jag har fått röna under mina år som orgeltrampare i Jonsberg. Gud välsigne er alla.

Albert Pettersson.

Församlingsafton i Jonsberg

Kantorist Bengt Pettersson.

Den 10 mars var en församlingsafton anordnad i Hemgården. Intäkterna av kaffeserveringen, ett lotteri samt kvällens kollekt gick oavkortade till insamlingen för Linköpings stifts arbetsfond, avseende närmast iordningställandet av Vadstena Gästhem och utbyggnad av Vårdnäs Ungdomsgård.

Efter att vårpsalmen 471 sjungits, och kyrkoherde Westin hälsat mötesdeltagarna välkomna, talade f.d. befallningsman John Pettersson och erinrade om hur vullottat Linköpings stift är på större kyrkliga samlingslokaler och vädjade om stöd till insamlingen.

Efter kaffeserveringen visade kantorist Bengt Pettersson, Norrköping, f.d. Jonsbergsbo, ett utsökt svep av färgbilder, visande växlingarna i naturen, under årets gång, från den späda grönskan vid ingången till vårens port, genom högsommarens lysande färgprakt, hösten, med dess skiftande färgskala, och fram till dess vintern breder sitt rena, vita täcke över marken. Åskådarna fick, genom denna inblick i skaparens underbara verkstad, en levande illustration till att varje årstid har sin speciella fägring, för vem kan egentligen säga, eller avgöra, vilket som är vackrast, ett blommande syrenträd eller en björkskog klädd i rimfrost. Färgbilderna beledsagades av vacker musik och lyrik.

Ett flertal bilder var tagna inom Jonsbergs församling, däribland några av det vackra templet, när den välskötta kyrkogården står i blomsterflor. Den stämningsfulla aftonen avslutades med bön och psalm 472.

Ewy.

MÄNNISKOR SOM JAG MINNS

SÅDAN VAR MIN FAR

Bland alla de ljusa och vackra minnen som jag har av min far, som dog år 1945 vid 73 års ålder, är det särskilt två episoder som har etsat sig fast.

En vårdag, när far var som bäst i färd med att bereda åkrarna, som hörde till gården som var mitt barndomshem, för vårsådden, kom en grannkvinna på besök. Kaffepannan kom ju på, det var inte så ofta det kom främmande till den något avsides liggande gården, och min mor och grannfrun hade mycket att prata om, om barnen, kycklingarna, krukväxterna m. m.

När kaffet var färdigt blev jag skickad för att hämta far, för att också han skulle få del av välfägnaden och byns nyheter.

Vid kaffedrickningen berättade grannfrun, att en fattig änka, som hade ett litet torp någonstans i andra ändan på församlingen, hade mist sin enda ko. Kon hade råkat falla i ett vattenfylldt dike och drunknat.

Min far, som alltid brukade vara glad och gå omkring småsjungande, var tyst och tankfull hela dagen.

Dagen efter var han, som vanligt, tidigt uppe, men när han gjort undan morgonsysslorna i stall och ladugård, tog han inte ut hästen för att fortsätta med vårarbetet. I stället kom han in, tvättade sig, rakade sig och började klä sig. Vart skall du hän, frågade min mor häpen, skall du inte göra färdigt och så rågen i dag?

Sådden kan vänta, svarade far, jag har viktigare saker att uträtta i dag. Han sade inget mer, utan gick ut, tog sin cykel och åkte iväg. Han kom inte tillbaka förrän långt fram på kvällen, och då såg han mycket trött, men samtidigt glad och belåten ut.

Inte förrän långt efteråt fick vi veta vad far hade gjort denna vårdag. Först hade han cyklat den en och en halv mil långa vägen till kyrkbyn och sökt upp kyrkoherden och talat med denne om änkan som mist sin ko. Kyrkoherden hade skrivit ut en lista för en insamling, på vilken han och far tecknade sina bidrag. Sedan hade far cyklat runt i hela församlingen, från gård till gård, och verkligen lyckats med att få ihop pengar på listan så att det räckte till inköp av en ko åt änkan.

Sådan var min far, sin kristen, inte bara till namnet, utan han omsatte sin kristendom i praktisk och fruktbar bärande gärning, en prövad medmänniska till hjälp och hugnad.

Den andra episoden rör mig själv, och av den lärde jag mig sanningen i bibelordet, att det är saligare att giva än att taga.

I den, ett par mil från mitt hem belägna köpingen, hölls det marknad två gånger om året, i mars och oktober. Oktobermarknadsdagen var en stor dag, då var alla

tjänare fria för att kunna bevista marknaden, och även skolbarnen hade lov den dagen.

Det året som jag skulle fylla åtta år, skulle jag för första gången få följa med till marknaden. Jag skulle ha sällskap med en ett år äldre skolkamrat, och vi skulle få åka dit med hennes far som skulle köra dit med hästskjuts. Lyckliga och fulla av förväntan, klättrade jag och min kamrat upp i fjädervagnen. Var sin flaska saft och några smörgåsar hade vi fått med oss till färdkost, och av far hade jag fått en blank tvåkrona till marknads- pengarna. Två kronor var mycket pengar vid denna tid, och jag hade generöst lovat, när jag gick hemifrån, att både far, mor och mina hemmavarande syskon skulle få marknadsgåvor när jag kom tillbaka.

Det fanns mycket att se på marknaden, och många saker, lämpliga som gåvor att välja emellan i alla de olika stånden, men slutligen hade jag köpt, åt far en liten snusdosa av björknäver, åt mor ett ställ för trådrullar och synålar, åt mina två läshungriga bröder var sin indianbok samt åt min lilla-syster en dockspis av plåt.

Till alla dessa småsaker räckte min tvåkrona, och ändå blev det några ören över till en påse gräddkarameller, som min kamrat och jag snaskade i oss under hemfärden. Hemkommen delade jag glad ut mina gåvor till tacksamma mottagare, men så slog det mig helt plötsligt: Men, jag har ju inte köpt någon enda sak åt mig själv. Tvåkronan var ju min, och nu hade jag handlat så illa galet att jag inte hade fått någonting.

Hemma hade jag en alldeles egen klagomur. I rummet stod det i ett hörn ett stort klädkåp, och det lilla hörn som fanns mellan skåpet och väggen var mitt privata. När jag var ledsen eller arg, gick jag och ställde mig vid min klagomur, tills det gick över. Nu var jag ledsen över min ganska misslyckade marknadsresa, och när far kom in, stod jag i mitt hörn och grät.

Vad gråter Ewy för? frågade far. Mor talade om mina, för mig själv, olyckliga affärer, att jag köpt upp hela tvåkronan, utan att få något själv. Far var tyst en stund, så kom han bort till mig och lade sin arm om mig. Kom med mig ut i kammaren ett tag, Ewy, sade far. Jag torkade tårarna, och gick med far in i kammaren. Där gick far fram till hörnskåpet, där börsen låg. Han öppnade börsen, tog upp en ny tvåkrona som han kom och räckte mig. Kom alltid ihåg, sade far, att vad du ger bort av gott hjärta det behöver du aldrig ångra eller gråta för. Se här har du en annan tvåkrona, och på lördag skall du få följa med till affären och köpa någonting vackert åt dig själv. Sådan var min far.

Ewy Andersson.

HEDVIG GLÖMMER JAG ALDRIG

När jag som 15-årig skolflicka flyttade med mina föräldrar från Göteborg till Oslo kändes hjärtat ganska tungt. Jag skulle lämna min skola och alla mina kam-

rater och komma in i en helt ny miljö. Ny skola, nya kamrater.

När jag första dagen traskade till skolan, var jag

spänd och hade liksom alla taggar utåt. Men inför all hjärtlighet och vänlighet som strömmade emot mig, måste taggarna snarast dras in igen. Hjärtat blev lätt, hågen glad, och jag trivdes.

Den som mest av allt bidrog till detta var Hedvig, skolkamraten som blev min bästa vän, i skolan, och genom livet, och som jag aldrig glömmet. Hon är borta nu sedan några år, men minnet av henne är något av det finaste jag äger. Hon var energisk, flitig och begåvad, ett ljus i klassen. Själv hade jag vissa svårigheter, det är ingalunda lätt att bli omplacerad i ett annat land. Men Hedvig hjälpte mig, hon var alltid redo.

Hon hade sin plats precis framför mig i klassrummet, och ännu kan jag tydligt se för mig den smala flick-

ryggen i brunrutig klänning, som makade sig så långt ut på stolkanten som det bara var möjligt, för att jag eventuellt skulle kunna kasta en hastig blick på det hon skrev. Skam till sägande, så använde jag mig också då och då av möjligheten, när jag hade kört fast. Vad kom nu detta att betyda för mig senare i livet? Jo, detta, att jag hade mött en människa, som aldrig var njugg med vänlighet och hjälpsamhet. Som visade ett sant kamratskap och en varm och positiv inställning till medmänniskan.

Detta är ett, om inte det allra finaste drag, som präglar en god människa. Jag glömmet aldrig Hedvig.

A. B.

GULDKORN I TIDENS SAND

Då jag, som ung och nygift, kom till en liten stad på östgötaslätten för att ta mitt nya hem i besittning, bereddes mig en stor och glad överraskning. Några kamrater och vänner till min make hälsade oss välkomna med en mottagningsfest. För mig, som var ny och främmande för alla, kändes det varmt om hjärtat med all denna spontana vänlighet från dessa unga och glada människor.

Men något avsides från de andra stod en äldre man och väntade på sin tur att få hälsa på oss. Min första tanke när jag såg honom var denna: Vad han ser god och snäll ut. Detta fick jag också besannat vid hans häls-

ning när han tog min hand, tryckte den och sade, lågmält, men varmt: Guds Välsignelse.

Alla andra, glada och pigga välkomstord som sades den dagen, har suddats ut ur minnet, men dessa två ord, den gamle levnadsvise mannens hälsning, etsade sig fast, och senare i livet, när sorg och saknad har sargat sinnet, har jag tyckt mig kunna höra ekot av hans hälsning ljuda, till tröst och hugsvalan.

Att önska Guds välsignelse över levnadsvägen är en god människas goda tanke, och goda tankar är guld-kornen i tidens sand.

Denne gamle man var en god människa, värd att minnas.

A. K.

VI MÖTTES PÅ VÄGEN

Under vandrigen genom livet möter man en och annan som man fäster sig vid med starka vänskapsband, och vars minne följer en genom livet. En sådan är för mig Vikbolandskalden Vik i Bo, en Jonsbergsson, född i Utsätter för snart 70 år sedan.

Hans namn var Ivar Nilsson. Vi var kamrater i skolan ett år. Han var en av skolans bästa elever, och redan då en drömmare och tänkare som helst gick sina egna vägar. Vi skildes åt, för att senare åter mötas i studie- och nykterhetsarbetet här på Vikbolandet.

I ortspressen hade man då sett en del av hans förstlingsverk på skaldebanan. Under några år arbetade vi tillsammans i Vikbolands kretsloge, och alla protokollsidor som han nedskrev som sekreterare, kan man läsa med glädje, ty de tala så tydligt och klart om vad som utfördes på våra möten och sammankomster.

Men det finns också en underström av kärlek till arbetet, och så den enastående vackra handstilen, som fanns även hos några andra Jonsbergsbor, bl.a. Arvid Danielsson i Kålebo och Magnus Andersson i Stenvik, vilka också tillhörde vår kamratkrets och voro Hermodselever av gamla skolan. År 1917 lämnade Ivar Nilsson Vikbolandet och bosatte sig i Trosa. Vi uppehöll brevväxling med varandra under många år, men tyvärr har jag ej bevarat så många av hans brev.

Jag minns hans brev från de första åren i Trosa, han

klagade aldrig, men mellan raderna kunde jag utläsa att han hade det tungt och besvärligt.

Han utgav nu sin första diktsamling: *Toner från vindskammaren*, där han skildrar hemmet i Utsätter. Där var verser på Vikbolandsmål, bl.a. "Bara en bonne", samt, som han själv sade, det vackraste han skrivit: "I hembygdens dalar". Denna hans första diktsamling, följdes sedan av: "Hemifrån". Starkt fäst vid sin östgötska fädernebygd, blev Ivar Nilsson dock även en hängiven sörmländsk hembygdsskildrare.

1920 grundade han den Sörmlandssamling, som vid hans frånfälle var den största i privat ägo, när det gällde litteratur, och som helhet betraktad även den ojämförligt största Sörmlandstopografi som fanns.

Till Ivar Nilssons litterära verksamhet hör bl.a. ett 50-tal smärre skrifter i huvudsak berörande Södermanland och Östergötland. Han var under en del år en mycket anlitad föreläsare. Han var föreståndare för Södermanlands föreläsningsförbund, och var med och skapade Södermanlands Hembygdsförbund. Inom Östgöta Gille i Örebro var han också en av de verksamma.

Bland andra beslätade sammanslutningar som han ägnade sig åt, var Södermanlands och Närke's Gillen i Stockholm, samt Gallerstads forngårdsförening. På sin 50-årsdag blev han föremål för stora hyllningar från bl.a. en del då levande svenska författare.

I början av 1941 kom budskapet om att Vik i Bo hade lämnat det jordiska i sitt 52:dra levnadsår. Men den som i många år varit en god vän dör aldrig i ens minne. Det är så många vackra minnen från våra gemensamma dagar på resor och möten. Där Ivar var med var det alltid ljust och gott. Om diskussionens vågor började att gå alltför höga, sökte han på sitt lugna sätt att dämpa ner dem. Men om håglösheten ville döda arbetslusten, då kunde han på ett enastående sätt inspirera och väcka. Han var en god son av sin hembygd, men hans levnadsbana blev så kort. Men minnet lever.

J — — "

RESA TILL HEMBYGDEN

En solklar oktoberdag gjorde jag en resa ner till Vikbolandet. Jag längtade efter att få återse min barndoms och ungdoms smultronställen. Jag har rest ner åtskilliga gånger sedan jag blev bofast i Bergslagen, nu på senare år allt oftare. Det är en sällsam makt som drager och lockar, en innerlig samhörighet, inte bara med släkt och vänner därnere, utan också med bygden. De pampiga bondgårdarna med sina välskötta åkrar är det första som möter sedan man lämnat Norrköping. Längre ut åt Vikbolandet möts man av bergknallar och busksnår.

I min första ungdom kunde jag inte se det vackra i Jonsbergs karga gråbergsnatur, men nu på äldre dar, är det en tjusning att få gå på de släta berghällarna och betrakta vår Herres verk, då han skapade allt av intet.

Ute vid kusten finns det tillfällen till att se och begrundat det som formades i begynnelsen. När jag ser de olika bergarternas färg och form, mest liknande en jättedeg, som knådots och blandats och slutligen stelnat, då gripes jag av vördnad och känner människans ömkliga litenhet.

De knotiga, förnöjsamma tallarna, som växer i sprickorna mellan bergen, påminner om forna tiders förnöjsamma människor, som strävade och slet och kämpade, en kamp mera tung än vår, men aldrig gav upp.

De underbart vackra enbuskarna, täta och symmetriska, skulle jag vilja omfamna och smeka, men de har en naturlig förmåga att hålla obehöriga på avstånd.

Många kära minnen är förknippade med Jonsbergs kyrka och prästgård. Till kyrkan åkte man på juldagsmorgonen i släde efter häst med pinglande bjällror. Ingen hade, i mitt tycke, så vackert klingande bjällror som vi. Min far, som var mycket musikalisk, hade valt ut två bjällror som gav vacker samklang. När vi kom fram till kyrkan lyste det ljus från alla fönster. Jag tyckte att det var som att få se en skymt av himmelriket, och när jag fick sjunga med i de vackra julpsalmerna, då var jag innanför himmelrikets port.

Som konfirmand gick jag den milslånga vägen en dag i veckan, från november till pingst. Det var år 1905 som jag konfirmerades, stod på gången, som de äldre uttryckte det.

Jag och mina läskamrater tyckte bra om vår präst, och vi lyssnade med respekt på honom när han läste och lade ut sina lärosatser. Särskilt minns jag honom sittande vid bordet på övre hallen, där vi läs barn hade våra platser på långbänkar runt väggarna.

Under det att han förhörde oss i bibel och katekes, snurrade han sin stora snusdosa runt, runt, och ofta tog han sig en försvarlig pris ur dosans innehåll, sedan virade han in den i en stor rödrosig s. k. snusnädduk, men den togs fram igen med täta intervaller.

I samband med Jonsbergs kyrka har jag flera minnen. Vår mor var mån om att vi ungdomar skulle gå i kyrkan åtminstone en gång i månaden. Oftast gick vi den milslånga vägen till fots, men någon gång kunde det hända att vi fick ta en häst och trillan och köra dit.

Bortom kyrkan fanns stall för Pälle och en hötapp hade vi ju tagit med åt honom. Nedanför kyrkan låg en gammal sockenstuga. Dit kunde man efter gudstjänstens slut gå och sätta in pengar i banken.

Bergengren och Nilsson tog välvilligt emot våra silverslantar, sällan fick man en hel femma, så sparkapitalet växte gruvligt långsamt. Men glad och tacksam var man, när mor tog fram silverslantarna ur porslinsmuggen i byråklaffen innan man startade kyrkfärden.

Nu är den gamla byggnaden borta, med sin improviserade bankrörelse. Det är mycket som har förändrats sedan seklet var ungt, mångt och mycket har blivit bättre, men i minnets ljus blir barndoms- och ungdomsupplevelserna till något vackert och skimrande, som aldrig kan fås tillbaka, men som heller aldrig glömmas.

Signe Palm, Lindesberg.

Sommarutflykten

Den traditionella sommarutflykten är ett evenemang som många går och väntar på under året. Tyvärr sjunker dock deltagarantalet år från år, vilket väl troligen beror på att fler och fler skaffar sig egna bilar, och därigenom minskar intresset för grupperesor.

Sommarens utfärd gick den 16 juni, med start i Arkösund kl. 7.30. Första rasten gjordes i Norrköping, där efter åkte vi till Kila i Sörmland, dit vi anlände fram på förmiddagen.

Kyrkan i Kila byggdes åren 1749—50, omändrades sedan i gotisk stil 1858. Klockstapeln ligger en bit ifrån kyrkan i en vacker björkdunge, där gullvivorna blommade i tusental.

Från Kila åkte vi sedan genom den vackra och bördiga Kiladalen till Nyköping, som var nästa anhalt. Här passade en del av resenärerna på att gå på en shoppingrund i Tempo.

Sedan fortsattes färden genom Sörmlands vackra nejder, till Stjärnholm, som var huvudmålet för utfärden, och där middagen väntade. I den vackra f.d. herrgården, som nu är Strängnäs stifts ungdomsgård, bedrivs en omfattande kursverksamhet av skilda slag, konfirmandundervisning m.m. Med Stiftsgårdens föreståndare som ciceron, besåg vi det lilla vackra kapellet, som förr varit potatiskällare.

Nästa etapp på resan var Oxelösund, där vi besåg den egendomliga kyrkan byggd i fyrtornsstil, samt hamnen, med sina mäktiga lastkranar.

På hemvägen gjorde vi uppehåll vid Staffsjö Vårdshus där vi drack kaffe, och sedan gick färden direkt hem, efter en väl använd dag.

N. K.

EN VINTERKURS VID SIGTUNA FOLKHÖGSKOLA

Sverige har många folkhögskolor och jag tror, att varje människa har både nytta och glädje av en kurs vid en folkhögskola. Där studeras i frihet men under ledning och där kommer man i beröring med de stora, viktiga strömningarna i både gammal och ny tid.

Sigtunaskolan byggdes 1917—1918 för att hugfästa minnet av Luthers reformation. En stiftelse benämnd Sigtunastiftelsen bildades. Två av de ledande krafterna i denna stiftelse var ärkebiskop Nathan Söderblom och f. biskopen Manfred Björkqvist. Folkhögskolan var endast en liten del av det stora komplex, som med tiden har blivit uppbyggt kring det mäktiga tornet, varifrån man har en storslagen utsikt över Mälaren och över den lilla staden med sina grå kyrkoruiner och sina små röda hus.

Då jag 1919—1920 var elev vid skolan fanns förutom folkhögskolan, kapellet med friluftskyrkan, rosengården med springbrunn och arkadgångar samt Hospits, ett förstklassigt inackorderingshem.

Manfred Björkqvist var skolans rektor och han var den väckande och inspirerande ledaren. Hans föreläsningar om historiens, konstens och litteraturens portalgestalter glömmar man aldrig. Dante, Leonardo da Vinci, Michelangelo — de blevo inte endast namn utan levande människor, som i sina verk lever vidare genom tiderna. Jag tror inte, att en turist, som besöker Sixtinska kapellet, kan förstå och få ut mera av Michelangelos konst än man fick genom rektor Björkqvists livliga och detaljerade beskrivning av de olika figurerna och deras meningsfulla sammanhang.

Rektorn ledde även körsång, och det gick alltid lätt att sjunga under hans ledning.

Lektionerna och livet i övrigt vid skolan skilde sig väl inte så mycket från andra svenska folkhögskolor. Mycken tid var anslagen till samtal och diskussioner. Enligt en donators bestämmelser skulle varje vinterkurs kallas tre frielever från, som det hette, "yttersta vänstern". Skolan var byggd på kyrklig grund och leddes i kristen anda, men denne donators tanke var väl, att den icke ljusskyggt och ensidigt skulle stänga dörrarna för oliktänkande. Man skulle öppet å omse sidor göra klart för varandra och för sig själv, vart man syftar och vad man strävar för. Detta förhållande bidrog naturligtvis till att dagsfrågorna blevo livligt debatterade. Givetvis blev det ej så mycket politik, som behandlades utan mera andra mänskliga problem, t.ex. kristendomens möjlighet att genomsyra alla livets förhållanden, kvinnornas uppgifter i hemmet och på arbetsplatserna, hur man vinner framgång och många andra ämnen. Det sjöngs mycket — psalmer, sånger, folkvisor, och många kvicka och roliga tillfällighetsvers tillverkades. Födelsedagarna firades alltid högtidligt. Två starka mannar bar födelsedagsbarnet på sina axlar runt matsalen och hela skolan med lärare och elever tågade efter under sång. Varje lördagkväll lektes folklekar i stora salen då även rektor och hans fru ofta deltog.

Sigtunastiftelsen är nu utbyggd och omfattar som bekant Lekmannaskola, Humanistiskt gymnasium m.m.

Föreståndare för det hela är den kände författaren Olof Hartman.

För den som ej sett denna stad med sina historiska minnen och med sin Stiftelse rekommenderas varmt ett besök. Bättre turistmål får man söka efter.

Linnea Söderholm.

Från höst till höst med scouterna...

Ethel Johansson överräcker flickscouternas minnesgåva till Sven Nilsson vid S:t Georgsfesten i Arkösunds missionshus.

När vi förra hösten startade scoutarbetet samlades vi på "fjället" till gemensamt lägerbål för blåvingar, vargungar och scouter. Det var en ganska stor skara som från olika banor träffade samman högst uppe på berget. Vi hade trevligt tillsammans både då och vid övriga möten under hösten. Helst minns vi nog resan till Kung Blånäsa i de djupa skogarna. För den oinvigde betyder det att vi var inbjudna till Rejmyre-scouterna över en lördag och söndag. Vi tampades för oss själva i November-flåsan och en stor del av senhösten gick åt till att förfärdiga de arbeten som såldes på julbasaren. Mödan fick sin lön, nettot blev gott och största delen av det gick till insamlingen för barn med Cerebral Pares. På den sedvanliga julfesten kunde så utdelas "Doodles", ett märke som utvisar att bäraren har arbetat ihop minst 5 kr. till CP-insamlingen.

Vårterminen bjöd inte på så stora händelser utöver det vanliga kårarbetet. Vi stod för kyrkkaffe och vi var hos de gamla på ålderdomshemmet. St. Georgs-dagen, den 23 april, firade vi återigen i missionshuset och vi intackade då Sven Nilsson som ledare. Det gjorde vi inte med lätt hjärta, han var ju representanten för, och förmedlaren av gammal, fin scouting. Där förrättades också vargunge- och scout-upptagning.

En nyhet för vårterminen var sammanslagningen av både flickor och pojkar och med Carl-Axel Färnstrand som ordförande för styrelsen.

En resa genom Spanien och Portugal

Den 24 april.

Strålände sol. Ett litet sällskap från olika delar av landet träffades på morgonen vid Bulltofta flygplats för att tillsammans företa flygresan till Spanien.

Efter erforderliga formaliteter embarkerades vårt Metropolitanflygplan med tryckkabin och vi läser på anslagstavlan "No smoking. Fasten seat belts". Starttecken gavs och planet rullar framåt på flygplatsen och farten ökar mer och mer och vi höjer oss i lufthavet där vi färdas "mjukt som på ett parkettgolv". Vi flyger över Köpenhamn och de danska öarna Falster och Lolland som ligger så vackert under oss. Endast ett svagt dån från propellrarna hörs. Högtalaren förkunnar: "vi flyger nu på 5 400 meters höjd, ute är 20 grader kallt och farten är 414 km i timmen, varje motor har 1 100 hästkrafter och vi önska Er en lycklig resa".

Efter 5 timmars färd över molnen voro vi framme i Barcelona där vi övernattade. Sedan åter flyg med ett spanskt linjeflygplan, detsamma som några dagar senare störtade i alperna och där 52 passagerare omkommo.

Det första intrycket man får av Spanien är tak och åter tak. De små städerna och byarna är så tätbyggda att de verkar, sedda lite från ovan, som stora lapptäcken.

I Madrid dit vi nu anlant, stannade vi i 2 dagar. Vi gjorde rundturer i staden, som egentligen inte kunde kallas vacker, samt besåg — nej, störtade igenom det berömda Prado-museet där vi borde haft flera dagar på oss att få se allt, eller rättare sagt en bråkdel av denna förnämliga konst. Man kan där se originalmålningar av Ribera, Murillo, van Dyck och Rubens m. fl.

Vi fortsatte sedan med buss och efter en, som det tycktes, ändlös resa genom ett torrt och ödligt, nästan sterilt landskap, bestående av röd och obrukad lera, anlände vi i kvällningen till Salamanca. En stad på 85 000 innevånare och 125 kyrkor varav vi endast besåg Gamla Katedralen, en berömd sevärighet från 1400-talet.

Vi far vidare och närmar oss gränsen till Portugal. Formaliteterna i tullen tog tid, ingen brådska i det här landet, alla tar allt lugnt. Vår första bekantskap med Portugal var universitetsstaden Coimbra där vi gjorde en rundtur och fortsatte till badorten Figueira da Foz vid atlantkusten.

En underbar badstrand där de långa dyclingarna slår mot stranden och stora fiskebåtar ankra på reddan. Därifrån forslar småbåtar fångsten i land där rader av kvinnor transporterar fiskarna vidare till konserverfabriken i lådor eller stora korgfat burna på huvudet.

Husen i Portugal äro i stor utsträckning klädda med kakel dekorerat i blått vilket gör ett propert och rent intryck.

Vi avslutade vårterminen vid en friluftsgudstjänst på ödekyrkogården, Aspö. Skaran hade då krympt samman, men det var ändå rätt många av "de blå" som bildade halvcirkel omkring korset och fanorna.

Nu är det åter höst och våra skaror ha glesnat betänkligt. Många ha flyttat till andra orter, men många ha också tröttnat. Vi ha dock en grupp som är uthållig och på den bygger scouting vidare.

Den arbetande befolkningen, i synnerhet på landsbygden, verkar däremot både fattig och smutsig. Klädedräkten består ofta av trasiga skynken både för män och kvinnor. Någon tiggare ser man däremot sällan. Spanjoren, och i ännu högre grad portugisen, är stolt och tar inte gärna emot några allmosor.

Vår resa fortsätter och vi passerar och beser slottet Batalha, ett byggnadskomplex från 1300-talet, byggt av Joao I till åminnelse av segern vid Aljubarrota och räknas som en av Portugals största sevärigheter. Bland annat bevistade vi också en tjurfäktning i Lissabon. Vi hade låtit oss berätta att en tjurfäktning inte alls var något djurplågeri i Portugal i motsats till i Spanien. Nej visst, man får inte där döda eller ens sära tjuren, den skall "bara" retas till ursinne. Och det går så till att toreadoren rider in på arenan och svänger sitt röda skynke framför tjuren och samtidigt framifrån, så nära som möjligt, kastar pilar med hullingar och smyckade med brokiga pappersremсор, i tjurens nacke. Enligt deras mening är detta en mild behandling men vid första pausen fann vi för gott att avlägsna oss, vi ville inte se ytterligare 4 tjurur plågas.

Så är tid för uppbrott och vi närmar oss åter spanska gränsen. Där blev ett, som vi tyckte, onödigt blankettifyllande m. m. Spaniens och Portugals nitiska tjänstemän hindrade vår fortsatta färd en timma. Efter en underbar färd uppe i Sierra Morena's bergsregioner 1 104 m. ö. h. far vi på bron över Guadalquivirs vatten. Vi arbetar oss upp i berget mer och mer och bussen "frustar". Vilka vyer över dalarna härifrån höjden! Så bär det nedåt igen och vi far genom en förstad och är så i Sevilla efter en lång och intressant dagsresa.

Sevilla är en vacker stad med underbara parker och botaniska anläggningar och breda "avenidor", men även gator så smala att om man står mitt i gatan med utsträckt armar kan man nästan nå väggen på båda sidor. Där åker man hästdroska, lyssnar till positivhalares jämmerlåt, men man kan även slinka in på en "osteria" och lyssna på gitarr- och mandolinmusik och se spansk dans. Trots den torra hettan är den frodiga grönskan övervåldigande. Rosor och bougainvillea sträcker sig från mur till mur och nejlikor, pelargonier och glyciner prunkar från nästan varje hus och balkong.

Färden går vidare till Cordoba samt norrut till den gamla intressanta staden Toledo som är berömd för sin smycketillverkning samt sina toledoklingor. Staden rymmer landets mäktigaste katedral och vi fingo också en inblick i den judiska synagogan.

Vi reser nu åter till Madrid och tar därifrån flyg till Barcelona där vi stannar två dagar för vidare äventyr.

Den 12/5 äntras åter vårt flygplan och efter något över 5 timmar landade vi åter i Malmö efter en härlig flygtur med "tjänlig väderlek".

En intressant resa hade nått sitt slut och sällskapet skingrades för att uppleva en ny vår och sommar hemma.

S. Baumann.

Valborgsmässoafton 1959

Länge har dagen var't skum och den efterlängtnade solen vandrat sin spårlösa väg långt fjärran från nordliga trakter.

Isen har slagit en bro över havets vaggande vatten medan den gnistrande snön låg vit över skogar och gården.

Isig i skägg eller narig om kinden av kyla vände från skogarna hem de män, som ha hygge till näring

Bonden som ej äger dräng sågs vandra från spisvrå till uthus

för att med hö och halm och kanske med en skäppa havre

hålla sin fänad vid hull liksom också sin späckade plånbok.

Husfruarnas väg var densamma, som alltid om åren den varit,

tusende steg mellan spis, skafferi och välförsett visthus och så förstas då och då ett kafferep borta hos grannfrun. Lotsen har hållit sig still, ej ett fartyg har funnits att lotsa

in mellan lurande grund och grynnor där abborren lever. Stillsamt han drömt om en vår med begynnande, livaktig sjöfart

medan han sakta har gått över stuggolvets knakande tilja

spanande ut över sjön för att se om än havet var fjättrat och stilla,

gången var sävlig och lugn på grund av begynnande fetma.

Alla har sysslat med sitt och alla ha längtat till våren ty den för med sig båd' sol och grönskande ängar och värme,

vilket gör gott i en kropp som stelnat av isande nordan och som gärna vill ut att lenas av vårvindars värme.

Ungdomen var väl tillfreds en tid med isar och snöfält — skridskor och skidor är ting, som visst kan fröjda en ungdom —

men när solen steg blank en bit över skogstopp och havsvik,

då fick den längtan till vår och till ljuset, som den har i släptåg.

Så har det varit all tid, medan människor levat i Norden. Fiskar'n som bodde här förr och som ej hade motor till båten

satt i sitt hus med sin fru och tvinnade notgarn för fångsten

vikingen skurade blank sin hjälm för stundande strider rustade draken med sköld och med åror huggna i skogen, sömmade segel och tog de allra starkaste repen

slagna till vanter och tåg att tygla de svällande seglen. Kaggarna fylldes med öl som var bryggt av den starkaste humlen.

Köttet, saltat och torrt, blev stuvat och lagt under toften allt som blev lämpat ombord tog hövdingen nogsamt i sikte

han skulle skifta det ut de dagar då bytet blev magert, Backstugusittaren själv, som med möda överlevt vintern

tinade upp och fick hopp, när han såg att dagarna längdes

Kanske han ännu en gång skulle budas av andtruten granne

budas att lämna sin hjälp när det gällde att bärga ur havet

spillror och last från ett vrak varmed Herren signade kusten.

Ingen bland kvinnor och män, vad yrken de sedan än hade,

undgick att livas en smul, när dagsmejan tärde på isen,

alla blev glada till mods och alla fick ljusare lynne.

Bonden gick runt sina fält och såg om där ännu var tjäle

fiskar'n såg till sina nät och tätade ekan med tjärdrev

Fruentimren ömsade kjol, de tarvade tunnare tyger, bluslivet ändrade färg och ur klädkistans hemliga skrymslen

hämtades luftiga ting, som var lätta och sköna att bära nu när det åter var vår och solen var kommen på allvar.

Fänaden kände den ock, den vårliga känslan i kroppen alla längtade ut från lider och stior och stallar

ut för att byta mot gräs den torra, segtuggade halmen, ut för att löga sin kropp i det ljuvliga, härliga ljuset.

Känner vi inte envar, hur det dagas och ljusnar i sinnet när som det går emot vår och solen vänder tillbaka?

Flickan blir vek i sin håg och drömmer om midsommartider,

pojken tar fram sin moped och den putsar till lördagens möte,

gubben hugger sin ved medan marssolen bryner hans kinder

tänker på vårar som gått och vänder så sakta sin snusbuss,

gumman tar katten i knät och myser så vänligt mot solen.

Vinden från havet är kylig ännu när den drar inåt landet

fram över Kålebo mark, förbi Dröstorp och Brytsbo och Görstorp.

Men den blir varmare snart, ty nu är vårtiden kommen.

Ljuvliga vår, jag vill ge Dig gestalt av en ungmö
kommen fjärran ifrån, där drömmarna hava sin
hemvist.

Här vill jag hälsa Dig glatt, där vågorna mjukt gå till
vila

hälsa Dig välkommen på Din färd mot yttersta Norden.
Norden.

Följ mig i kväll på en färd till vartendaste hem här i
Jonsberg

giv åt dem alla ett fång av den ljusaste glädje och
gamman

giv dem ett hopp om den rikdom som själv du bebdar
giv dem en ljusare syn på varandra och lär dem att älska
allt som är vackert och ljust, allt som gör levnaden god.
Stig över tröskeln till dem, som fast natten redan är
liden

sömlöst mäta sitt dygn med tankar på sorger och
plågor,

säg dem, att nu är du här med värme och hugnad för
sinnet,

säg dem att vintern är slut och nu stundar ljusare
tider.

Söv dem en stund med din sång innan natten har
bleknat till gryning

för dem i drömmen tillbaka till ungdomens vårliga
trakter

så att de ännu en gång få vandra med vännen vid sidan
vägarna fram i de vårlumma kvällarnas skymning.

Giv dem en dröm om de evigt grönskande ängder
där de skall finna sin ro undan allt som har smärtat i
tiden

när de ha ändat sin färd och hunnit de eviga kuster
vilka ses skimra i ljus någonstans bortom levnadens
dagar.

Följ mig till dem som ännu står mitt upp i arbetets möda
följ mig och giv dem din sol till förnyade krafter och
glädje

så att de åter med fröjd kan sätta plögen i jorden
ila med lättare steg över kökens knakande tiljor
eller med friskare mod gå till havs och bärga ur djupen
fiskar av alla de slag, som kan tjäna mänskan till föda.
Och när vi vandrat omkring från hus och till hus här i
socknen

önskande frid till envar och du givit dem glädje i
sinnet

följ mig då, vårliga mö, till de yttersta skären i öster.
Låt mig få lyssna till dig, hur det var en gång här i
Jonsberg.

Svallade vågorna dit, där rågen nu går i blomma?

Sänkte väl fiskarn sitt nät, där korna nu gå i bete?

Drakarnas kölar, säg, kände de bottnen vid Drörestorp,
eller fann de sin ro, där kyrkan nu är belägen?

Kunde en drömmande mö vid ljuvliga midsommartider
plocka som nu en bukett av sju sorters doftande
blommor

borta på Nordanskogs mark och lägga dem sen under
kudden

för att i drömmen få se vem som skulle få henne till
maka?

Följde du nå'n gång till vägs en långtande snabbfotad
yngling

när han i kvällarnas ljus sökte väg till den älskades
boning?

Föll inte friarens ord långt skönare då än de nu gör?
Lyckan, säg var inte den, förnöjsamhet, trohet och
saktmod?

Kan du berätta för mig, hur det var en gång här på
Aspö,

när ifrån jordlivets strid, till gravarnas ostörda vila
främlingen fördes till ro, vid de evigt vaggande vattnen?
Var var han kommen ifrån, vad av sorger ägde hans
hjärta?

Kom till hans grav någon gång en flicka med blommor i
handen

eller blev han förglömd, som tusende andra bortglömda?
O Du ljuvliga vår, som har vandrat din färd över
jorden

inte bara i år utan tusende, tusende gånger!

Blir du ej trött av att gå din stiglösa färd genom landen?
Sorg har du sett på din färd och glädje och gamman
tillika.

Drivan vek för din fot och blomstren steg upp att dig
hylla.

Jorden blev varm där du gick och fåglar du har i ditt
följe.

Såg du väl kanske nå'n gång huru tjälen försvann ur ett
hjärta

när du på nytt vände om till de nordliga, vintriga
landen?

Kanske att just det var du, som kom med frid till det
hjärtat

så att det ännu en gång kunde hoppas och drömma om
lyckan.

O Du ljuvliga vår, låt mig dröja i natt vid din sida
låt mig få lyssna till allt, som du säkert har att berätta.
Minn mig om tidiga år, då jag själv hade våren i sinnet.
För mig med stillsamma steg över ungdomens älskade
marker,

tillåt mig ännu en gång att få uppleva vårnattens vaka,
lyssna till lommarnas skri och till vågornas sövande
toner,

låt mig få lyss ännu en gång till ungdomens älskade röster
burna av dig genom år från ungdomens lyckliga kuster.

O Du ljuvliga vår, var välkommen på nytt hit till
Norden

dröj här din tid och bered oss för sommarens härliga
tider

styrk oss i hoppet om nya, om solljusa, härliga dagar
giv oss en aning om vår och om sommar i himmelens
rike.

Sven Westin.

TILL LÄSEKRETSEN!

Allt som står i tidningen är ju ämnat för läsekretsen, men jag skulle med dessa rader liksom vilja taga läsaren vid handen och leda henne eller honom med mig till ett mycket ödsligt rum. Vi öppnar dörren, men stannar på tröskeln. Där finnes inget golv, så vi måste stanna där vi är. I tomrummet längst fram har stått ett altare. Det är borta nu. Du kanske är vigd där, Du kanske har blivit konfirmerad där, Du kanske har tagit farväl av någon älskad vän där. Därframme till vänster ser Du den tomma, kala väggen. Däruppfifrån nådde

Dig kanske ord, som blivit Dig till mycken glädje och välsignelse. Och se däruppe hur tomt och ödsligt där är. Nu har koralerna tystnat. Kanske en sparv kan leta sig dit, så att lovsången inte alldeles tystnar till dess att . . .

Ja, vill Du hjälpa oss att bygga upp Jonsbergs kyrka igen? Vi tacka ödmjukt för varje skärv.

Du har adressen här: Jonsbergs kyrkokassa, *Kättinge*. Postgiro 10 38 14.

Jonsberg den 6 november 1959.

Sven Westin.

Åter är vi inne i Advent, och ett nytt kyrkoår har tagit sin början. Och än en gång har vi nöjet att överlämna Jonsbergs Tidning till läsekretsen, och vi vilja härmed varmt tacka alla medverkande, annonsörer och gynnare. Och vad har så skett inom Jonsbergs församling under det tilländalupna kyrkoåret?

Ja, i stort sett ingenting annat än det som händer inom alla andra församlingar, på alla platser runt hela vår jord, där människor bygger och bor.

Liv har tänts, och liv har släckts. Band ha knutits, och band ha slitits. Sorgen och Glädjen de vandra tillsammans.

Men, i alla livets skiften, från morgonrodnadens port, till aftonskuggans land, genom årens och årstidernas växlingar, i medgång och motgång, vakar Guds fadersöga mildt över oss alla.

År och vänner flykta, men Han densamme bliver. Må Han hålla sin skyddande hand över oss alla, nu och allt framgent.

Jonsberg i december 1959.

SVEN WESTIN EWY ANDERSSON

MÅLNINGSARBETE UTFÖRES

GUNNAR FOGELSTRAND

Tel. Vikbolandet 201 59

EFR. STRÖMS MOTOR och MEKANISKA VERKSTAD

HÄSTÖ ARKÖSUND

Utför motorrenoveringar, svets- och smidesarbeten
Representant för ledande märken av marina motorer

Tel. Vikbolandet 200 57

NYRÉNS BIL- och TRAKTORVERKSTAD

Lottenberg, JONSBURG

REKOMMENDERAS

Tel. Vikbolandet 310 82

Välkommen till

ARKÖSUNDS HOTELL

öppet året om

Erkänt gott bord - Konditoriserivering

Eivor och Gustaf Pettersson

Tel. Vikbolandet 200 03

Ämnar Ni köpa

TV - Tvättmaskin - Kylskåp - Dammsugare - Frysbox

Cykel eller Moped

Köp hos

V. RYDBERG, ARKÖSUND

Tel. Vikbolandet 201 60

Garanti och service

KÄTTINGE

BRÖDERNA ASPLUNDS

Bilverkstad och Busstation rekommenderas

Moderna bussar för utflykter

Tel. Vikbolandet 300 65

C.-G. NILSSONS

BILSTATION

Sandtorp

REKOMMENDERAS

Tel. Vikbolandet 300 24

MÅLAREFIRMAN

GUNNAR SAHLIN & SON

REKOMMENDERAS

Tel. Vikbolandet 310 19

UTOM JONBERGS TIDNING

måste alla Jonsbergsbor även läsa

LINKÖPINGS STIFTSBLAD

Prenumerera hos Stiftsrådets kansli

Helår kr. 3: —.

LINKÖPING

POSTGIRO 14 16 11

GUNNAR PERSSONS

PLÅTSLAGERI

REKOMMENDERAS

∴

Tel. Vikbolandet 200 54

ISNÄS

När det gäller nybyggnader och reparationer. Kostnadsförslag m. m. Vänd Eder med förtroende till

Byggm. HARRY JOHANSSON

Tel. Vikbolandet 201 13

HÄSTÖ SLIP & BÅTVARV

Tel. Vikbolandet 200 73

Fullständig varvsrörelse och motorverkstad.

Elektr. och gassvets. Säljer motorer,
bensin, fotogen och smörjoljor.

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR
tillönskar

Firma TORSTEN GRÖNDAHL

ISNÄS

Tel. Vikbolandet 201 37

Välkommen på ett besök!

KONSUM, ARKÖSUND

SNABBKÖP

SPECERI - CHARKUTERI - MJÖLK - HUSGERÄD
MANUFAKTUR

Tel. Kontoret 200 29 - Butiken 200 69 Vikbolandet

ARKÖSUND

Gillestugans Bageri, Konditori & Kafé

GILLESTUGAN

Tel. Vikbolandet 200 32

ÖSTGÖTABANKEN

LÄNSFÖRETAG I LANDETS TJÄNST

Tel. Vikbolandet 200 50

ÖPPET: måndag, onsdag och fredag kl. 10—12

Kungsbergets Specerier

Rekommenderas

VÄLKOMMEN ATT JULHANDLA

Tel. Vikbolandet 202 10

VÄLKOMMEN till oss att JULHANDLA!

Endast kvalitetsvaror - Humana priser

Firma EVERT NILSSON

Tel. Vikbolandet 310 05

Allt för Julbordet
finnes hos

CARL INGVARSSON
JONSBERG
Tel. Vikbolandet 310 08

ARKÖSUNDS BÅTVARV

J. W. SÖDERHOLM & Co.

Tel. Vikbolandet 200 53

C. A. NILSSONS EFTR.

REKOMMENDERAS

God sortering av alla varor - Välkomna på ett besök!

Tel. Vikbolandet 300 02

WIKBOLANDS SPARBANK

till Eder tjänst

Filialen i ARKÖSUND, tel. 201 31

öppen tisdagar och torsdagar kl. 10—12.

Filialen i KÄTTINGE, tel. 300 02

öppen lördagar kl. 11—13.

Vikbolandsbor!

Har Ni Eder Radio- eller Televisionsfråga ordnad?
Eljäst vänd Eder till

INGVARSSONS RADIOSERVICE

Tel. Vikbolandet 300 57

NORRKÖPING

FIRMA GRAVVÅRDAR

Butängsgatan 15 — Telefon 276 26
NORRKÖPING

UTFÖR:

*Gravvårdar och Gravanläggningar i varje
önskad granitsort samt Renoveringar.*

Representant för Jonsberg:

Kyrkovaktmästare SVEN NILSSON
Tel. Vikbolandet 310 22

Firma GUSTAV LUNDGREN

Ö. HUSBY

ALLT ELEKTRISKT

Tel. Vikbolandet 500 68

ÖSTERQVISTS

BLOMSTERKIOSK

Norra Promenaden — Tel. 261 30

NORRKÖPING

REKOMMENDERAS

ARKÖSUND

ALGOT JOHANSSONS BYGGNADSFIRMA

Innehavare: Bröderna Ivar och Sven Johansson
ARKÖSUND

Tel. Vikbolandet 200 45 och 202 36
Utför allt inom byggnadsbranschen.

AB TRYCKSAKER

Hantverkshuset - NORRKÖPING - Tel. 209 52, 234 63

BLANKETTER AV ALLA SLAG

TIDNINGAR — BÖCKER

Pris 3:—